
5 . Alba Iulia | Punct: Castrul roman de la Apulum (Porta Principalis dextra) | Anul: 2001

Anul: 2001

Cod RAN: 1026.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Matei Drîmbărean, Vasile Moga

Instituții: Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia

Raport

În intervalul 10 septembrie - 8 octombrie 2001 au continuat investigațiile arheologice sistematice, inițiate în 1994, la castrul roman de la Apulum, în sectorul ocupat de poarta dublă flancată de două turnuri rectangulare (pentru evoluția cercetărilor arheologice a se vedea V. Moga, Castrul roman de la Apulum, Casa Cărții de Știință, Cluj, 1998; idem, Apulum, porta principalis dextra a castrului legiunii XIII Gemina, Bibliotheca Musei Apulensis, XII, Alba Iulia, 1999).

Campania a avut ca obiectiv, pe de-o parte, degajarea integrală a intervențiilor medio-moderne din turnul de flancare de E, dezvelirea interiorului turnului și degajarea nivelului de călcare de la parterul edificiului (din faza de piatră). În timpul cercetărilor din interiorul acestui vestigiu antic au fost scoase mai multe blocuri paralelipipedice, realizate în manieră opus quadratum, căzute atât din elevația zidului de interior, cât și din cele trei laturi ale turnului (latura de S coincide la Apulum cu zidul de curtină al fortificației romane - n.n.). Materialele în discuție vor fi utilizate în lucrările de restaurare și conservare preconizate să se desfășoare, într-o primă etapă în cursul anului viitor.

În paralel pentru o cât mai adecvată consolidare a pereților suprafeței ocupate de intrarea romană, a fost deschisă spre V (înspre Catedrala Romano-Catolică aflată în vecinătate) o suprafață de 5,5 x 3,5 m ce a adus cu sine dezvelirea până la baza ager-ului (din faza de pământ a castrului - n.n.) a laturii celui de al doilea turn (păstrat în elevație pe mai bine de 3 m) și decopertarea părții superioare a zidului de incintă al castrului, bine păstrat pe traseul laturii de S.

Pe parcursul investigației au continuat să apară piese de inventar din ceramică și piatră. În poziție secundară, printre fragmentele ceramice feudale (unul aparținând unei toarte de cazan tipic sec. XI) am recuperat și obișnuite, de acum, materiale tegulare (cărămizi, țigle, olane) cu însemnele abreviate ale legiunii (cu ștampile de tipul Leg XIII GE sau Leg XIII GEM/LVCRETIVS AQVILA). Câteva dintre fragmentele de cărămizi au imprimate, înainte de ardere, urmele de țințe de la încălțăminte a lui miles Romanus. Din interiorul turnului de E, în contextul cronologic al sec. II - III au ieșit la iveală trei antefixe (unul cu o inedită reprezentare a zeului Pan și a unei acolite) ce se adaugă unor piese similare, având ca motiv iconografic signa legionis XIII Geminae, respectiv leul, simbol zodiacal legat de perioada de constituire a acestei unități din nucleul armatei romane create de Octavianus Augustus. Și tot din același spațiu semnalăm apariția mai multor pietre sferice din calcar, interpretate de noi drept "ghiulele" utilizate de catapultele romane (?).

Informații suplimentare online

[Raportul 1226 din cronica.cimec.ro](http://raportul1226.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)